

Editoriaal

Karel Van den Bosch
Hoofdredacteur

Dit vierde en laatste nummer van de jaargang 2008 van het Tijdschrift voor Sociologie bevat twee artikels, een onderzoeksnota en een aantal boekbesprekingen. De redactie feliciteert Jannick Demanet met het winnen van Acco-Prijs van de Vereniging voor Sociologie en publiceert met veel genoegen zijn artikel. (Pas afgestudeerden kunnen voor deze Prijs op basis van hun eindverhandeling een artikel indienen.) In zijn bijdrage over pestgedrag in het secundair onderwijs confronteert Demanet twee theorieën met elkaar. De eerste zegt dat pesters eerder de scholieren met hoge sociale status zijn, die via het pesten hun dominantie willen bevestigen en verdedigen. Daartegenover staat de sociale controle theorie, die stelt dat pesters eerder personen zijn met lage sociale competentie. Hun zwakkere sociale bindingen betekenen dat zij minder gevoelig zijn voor sociale controle die pesten moet beletten. De resultaten van het empirisch onderzoek blijken – wellicht voor velen verrassend – de eerste theorie meer te ondersteunen dan de tweede. Demanet blijft niet bij deze vaststelling staan, maar bespreekt in zijn laatste sectie op genuanceerde wijze de verschillende circuits van sociale controle (peer-group, school, ouders) en hoe deze al dan niet een rem kunnen zijn op pestgedrag. In mijn ogen is dit artikel een schoolvoorbeeld van goede sociologie: een maatschappelijk relevant onderwerp, goede theoretische inbedding, maar tegelijk oog voor de complexe sociale werkelijkheid, zonder in formalisme te vervallen, en een degelijke empirische toetsing.

Henk Roose onderzoekt de sociale structurering van muziekconsumptie. Niet onverwacht vindt hij zijn theoretisch uitgangspunt bij Bourdieu, die stelde dat er een verband is tussen sociale positie en culturele praxis: de hogere klassen hebben een voorkeur voor *high-brow* kunst, terwijl de arbeidersklasse populaire kunstuitingen prefereert. Een belangrijke uitdaging voor deze idee is de ontdekking van de culturele omnivoor: de bevinding dat tegenwoordig veel van de mensen van wie men op basis van hun sociale positie – onderwijsniveau en beroep – zou verwachten dat zij een voorkeur hebben voor de meer eliteaire vormen van kunst, juist zeer veel genres kunnen smaken, waaronder juist ook populaire vormen van muziek. De bijdrage van Roose aan deze literatuur be-

staat erin dat hij onderscheid maakt tussen muziekconsumptie thuis en buitenhuis. Sommige theoretische verklaringen van het verschijnsel van de culturele omnivoor impliceren dat de sociale correlaten van muziekconsumptie thuis en buitenhuis dezelfde zijn, bijvoorbeeld wanneer het een kwestie van mentale vaardigheden zou zijn. Het blijkt echter dat dit niet helemaal het geval is: het bijwonen van concerten – in welk genre dan ook – vereist meer cultureel kapitaal dan thuis naar dezelfde soort muziek luisteren. Daarnaast geeft Roose ook inzicht in de manier waarop in Vlaanderen de voorkeuren voor verschillende muziekgenres met elkaar samenhangen – met soms verrassende resultaten.

Gemeenschappelijk aan beide artikels is een interesse in het aloude sociologische thema van de sociale stratificatie en alles wat daarmee samenhangt. Dit is ook het geval voor de onderzoeksnota van Charlotte Van Tuyckom en Jeroen Scheerder. Zij schetsen daarin een beeld van de sociale gelaagdheid van het Europese sportlandschap, met inbegrip van België. Ook in de sport is de democratisering niet volledig: vier op de tien Europeanen geven aan niet te spotten en in deze groep zijn de sociaal zwakkere categorieën oververtegenwoordigd: lager geschoolden, werklozen, gepensioneerden en thuiswerkenden, verweduwd en gescheiden personen. Hoewel de auteurs dit niet vermelden, is dit wellicht één van de oorzaken van de sociale verschillen in (gezonde) levensverwachting.

Dit is het laatste nummer waaraan Jeremi Van Gorp als redactiesecretaris heeft meegewerkt. Jeremi Van Gorp was redactiesecretaris sinds het begin van de jaargang 2007. Het feit dat het Tijdschrift voor Sociologie tijdens de twee afgelopen jaargangen altijd op tijd is verschenen, is voor het grootste deel te danken aan zijn niet aflatende energie en inzet. De taak van een redactiesecretaris vergt hoe dan ook al veel tijd en daarnaast nam Jeremi Van Gorp vaak ook nog extra taken op zich. De redactie in het algemeen en ikzelf in het bijzonder danken hem van harte voor zijn inspanningen. Zijn taak als redactiesecretaris zal worden overgenomen door Dieter Vandebroeck. Helaas bleek het lidmaatschap van de redactie niet meer te verenigen met zijn beroepswerkzaamheden, zodat Jeremi Van Gorp tegelijk de redactie zal verlaten.